

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВІННИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ МИХАЙЛА КОЦЮБИНСЬКОГО**

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему:

**«Особливості інформаційно-комунікативного супроводу діяльності
органів публічної влади»**

Використання чужих ідей,
результатів і текстів мають
посилання на відповідне джерело

_____ Данєва І.І.

Здобувача ступеня вищої освіти
«Магістр»

Групи 2МАПУАЗ

Спеціальності 281 Публічне управління та
адміністрування

Данєвої Інни Іванівни

О.П.,

філософських

Науковий керівник: Конотопенко

викладач, доцент, кандидат
наук

Національна шкала

Кількість балів: _____ Оцінка: ECTS

Голова комісії _____
(підпис) (ініціали та прізвище)

Члени комісії _____
(підпис) (ініціали та прізвище)

_____ (підпис) (ініціали та прізвище)

_____ (підпис) (ініціали та прізвище)

**Вінниця
2022 рік**

АНОТАЦІЯ

Данєва І.І. Особливості інформаційно-комунікативного супроводу діяльності органів публічної влади. Кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису.

Магістерська робота на здобуття освітнього ступеня магістра за спеціальністю Публічне управління та адміністрування – Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського, Міністерство освіти і науки України, Вінниця, 2022.

У дипломній роботі розглянуто теоретичні засади інформаційно-комунікативного супроводу діяльності органів публічної влади. Обґрунтовано дефінітивний аналіз базових понять наукового дослідження та здійснена комплексна характеристика нормативно-правової бази наукового дослідження. Під час здійснення інформаційно-комунікативної діяльності у публічному управлінні необхідно спиратися на положення Конституції України, Цивільного та Кримінального кодексів, низки законів України, інших нормативно-правових актів, де унормовуються основні засади інформаційної діяльності в цілому та комунікативної діяльності у публічній сфері, зокрема. Проаналізовано організаційні засади діяльності інформаційно-комунікативних підрозділів органів публічної влади. Визначено види та досліджено методику проведення основних комунікативних заходів у діяльності органів публічної влади. Виявлено особливості здійснення інформаційно-комунікативного супроводу діяльності органів влади у кризових ситуаціях. Здійснено дослідження особливостей інформаційно-комунікативного супроводу діяльності органів публічної влади України в умовах децентралізації. Розроблено основні напрямки удосконалення механізму інформаційно-комунікативного супроводу діяльності органів публічної влади в Україні.

Ключові слова: інформація, комунікація, засоби комунікації, інформаційно-комунікативний супровід, інформаційні ресурси, публічне управління, держава.

Публікації

1. Данєва І.І. «Організаційні засади діяльності інформаційно-комунікативних підрозділів органів публічної влади» у Віснику студентського наукового товариства ФППУта А, вип.1 Збірника наукових праць. (Вінницького державного педагогічного університету імені М. Коцюбинського за 2022 рік., ст. 5-9);

2. Данєва І.І. «Закордонний досвід організації діяльності органів публічної влади та публічної служби в умовах війни» //Збірник матеріалів «круглого столу» «Політичні, правові та організаційні проблеми діяльності органів публічної влади та публічних службовців у воєнний та повоєнний періоди». 23 червня 2022 р.. С. 70-74.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАТИВНОГО СУПРОВОДУ ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІВ ПУБЛІЧНОЇ ВЛАДИ.....	8
1.1. Дефінітивний аналіз базових понять наукового дослідження.....	8
1.2. Характеристика нормативно-правової бази наукового дослідження.....	20
РОЗДІЛ 2 АНАЛІЗ ОСОБЛИВОСТЕЙ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАТИВНОГО СУПРОВОДУ ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІВ ПУБЛІЧНОЇ ВЛАДИ.....	31
2.1. Організаційні засади діяльності інформаційно-комунікативних підрозділів органів публічної влади.....	31
2.2. Види та методика проведення основних комунікативних заходів у діяльності органів публічної влади.....	46
2.3. Особливості здійснення інформаційно-комунікативного супроводу діяльності органів влади у кризових ситуаціях.....	55
РОЗДІЛ 3 ХАРАКТЕРИСТИКА ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАТИВНОГО СУПРОВОДУ ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІВ ПУБЛІЧНОЇ ВЛАДИ В УКРАЇНІ.....	67
3.1. Особливості інформаційно-комунікативного супроводу діяльності органів публічної влади України в умовах децентралізації.....	67
3.2. Основні напрямки удосконалення механізму інформаційно-комунікативного супроводу діяльності органів публічної влади в Україні....	80
ВИСНОВКИ.....	94
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	99

ВСТУП

Актуальність дослідження. В сучасних умовах розвитку суспільства не втрачає актуальності звернення до інформаційних ресурсів та налагодження ефективного інформаційно-комунікативного супроводу діяльності органу публічної влади, що багато в чому визначає ефективність управління державою на всіх рівнях. Адже, публічне управління здійснюється, насамперед, в інформаційному просторі.

Потреби системи управління у засобах комунікації прямо залежать від його функцій у суспільстві, системи публічної служби, чисельності інформаційно-комунікативних підрозділів, способів прийняття управлінських рішень, масштабу держави та багатьох інших чинників. Управління на публічному рівні також передбачає всебічне використання інформаційних ресурсів, орієнтованих на публічну управлінську діяльність. Інформація у публічному управлінні, по суті, гарантує інформаційне забезпечення та інформаційний супровід у вирішенні завдань політичного, економічного та соціального характеру, у сфері особистісної, суспільної та державної безпеки.

У роботі розглянуто теоретичні засади інформаційно-комунікативного супроводу діяльності органів публічної влади. Обґрунтовано дефінітивний аналіз базових понять наукового дослідження та здійснена комплексна характеристика нормативно-правової бази наукового дослідження. Проаналізовано організаційні засади діяльності інформаційно-комунікативних підрозділів органів публічної влади. Визначено види та досліджено методику проведення основних комунікативних заходів у діяльності органів публічної влади. Виявлено особливості здійснення інформаційно-комунікативного супроводу діяльності органів влади у кризових ситуаціях. Здійснено дослідження особливостей інформаційно-комунікативного супроводу діяльності органів публічної влади України в умовах децентралізації. Розроблено основні напрямки удосконалення

механізму інформаційно-комунікативного супроводу діяльності органів публічної влади в Україні.

Науково-теоретичним підґрунтям дослідження є наукові праці вітчизняних і зарубіжних вчених, зокрема таких: В.С. Савельєвої, К.В. Лазаревої, Л.В.Набоки, О.Є. Нікітенко, О. Карпенко, А. В. Клименко, М. Токар, С.І.Горденко, В.М. Дрешпак, Д.А. Лещинської, В.Б. Дзюндзюк, Є.М. Павленко, Т.В. Прідьми, С.В. Селіванова, О.В. Левчук та ін.

Мета дослідження полягає у науково-теоретичному обґрунтуванні особливостей інформаційно-комунікативного супроводу діяльності органів публічної влади та розробленні рекомендацій з удосконалення механізму інформаційно-комунікативного супроводу діяльності органів публічної влади в Україні.

З огляду на мету магістерської роботи, визначено її основні **завдання**:

- на основі аналізу нормативно-правових актів та теоретичних доробок здійснити дефінітивний аналіз базових понять наукового дослідження;
- навести комплексну характеристику нормативно-правової бази наукового дослідження;
- дослідити організаційні засади діяльності інформаційно-комунікативних підрозділів органів публічної влади;
- окреслити види та методику проведення основних комунікативних заходів у діяльності органів публічної влади;
- виявити особливості здійснення інформаційно-комунікативного супроводу діяльності органів влади у кризових ситуаціях;
- охарактеризувати особливості інформаційно-комунікативного супроводу діяльності органів публічної влади України в умовах децентралізації;
- розробити основні напрямки удосконалення механізму інформаційно-комунікативного супроводу діяльності органів публічної влади в Україні.

Об'єктом дослідження є основні засади організації та функціонування органів публічної влади в Україні.

Предметом дослідження є особливості інформаційно-комунікативного супроводу діяльності органів публічної влади.

Методи дослідження. При розв'язанні поставлених завдань застосовано системну методологію наукового пізнання, зокрема, із використанням загальнонаукового принципу об'єктивності, а також конкретно-юридичних методів, а саме: формально-юридичного, методу правового моделювання, методу тлумачення правових норм.

Принцип об'єктивності, з одного боку, орієнтує на незаангажованість в процесі дослідження, а з іншого – передбачає всебічний аналіз процесів, подій і фактів. Досягти об'єктивності можливо лише тоді, коли дослідник враховує всі точки зору на ту чи іншу подію, зіставляє їхню аргументацію, і доводить оптимальні версії.

Метод аналізу був нами використаний під час проведення дослідження за кожним із розділом роботи, зважаючи на його універсальність та придатність для формування інформаційного простору дослідження.

Метод синтезу, який є поєднанням раніше розділених елементів в єдине ціле, дозволив нам систематизувати та опрацювати інформаційні відомості теоретичного характеру відносно теми дослідження.

Метод узагальнення дозволив сформулювати висновки та узагальнення відносно теми дослідження.

Поставлені в дослідженні проблеми, головним чином, розглядалися за допомогою формально-юридичного методу пізнання правової реальності, який заснований на прийомах і способах юридичного мислення в межах поняття права. Так, даний метод дозволив здійснити процес правового пізнання сутності організаційних засад діяльності інформаційно-комунікативних підрозділів органів публічної влади та провести характеристику нормативно-правової бази наукового дослідження.

Окрім того, в основу дослідження покладено критико-діалектичний

метод, який сприяє: вивченню видів та методики проведення основних комунікативних заходів у діяльності органів публічної влади (індукція і дедукція, аналіз і синтез); виявленню й дослідженню особливостей здійснення інформаційно-комунікативного супроводу діяльності органів влади у кризових ситуаціях.

Метод правового моделювання дозволив нам навести можливі напрямки удосконалення механізму інформаційно-комунікативного супроводу діяльності органів публічної влади в Україні.

Метод тлумачення правових норм був використаний у процесі усього дослідження для з'ясування окремих аспектів законодавчої регламентації особливостей інформаційно-комунікативного супроводу діяльності органів публічної влади.

Джерела дослідження: Конституція України, Цивільний кодекс України, Закони України «Про інформацію», «Про доступ до публічної інформації», «Про порядок висвітлення діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування в Україні засобами масової інформації», «Про державну службу», «Про захист персональних даних», «Про електронні документи та електронний документообіг» тощо.

Наукова новизна дослідження полягає у комплексному обґрунтуванні теоретичних особливостей інформаційно-комунікативного супроводу діяльності органів публічної влади та визначенні основних напрямів удосконалення механізму такого супроводу.

Теоретичне та практичне значення одержаних результатів полягає в тому, що вони становлять як науково-теоретичний, так і практичний інтерес, зокрема, висновки та рекомендації можуть використовуватися:

- у науково-дослідній сфері – під час подальшого розроблення теоретико-правових питань щодо особливостей інформаційно-комунікативного супроводу діяльності органів публічної влади;

- у правотворчості – для внесення уточнень до низки законодавчих та підзаконних актів у сфері інформаційно-комунікативного супроводу

діяльності органів публічної влади;

– у навчальному процесі, а також для підготовки матеріалів навчальних підручників та посібників з даної проблеми.

Апробація результатів кваліфікаційної роботи. Робота обговорена й рекомендована до захисту на засіданні кафедри права і публічного управління, факультету історії, права і публічного управління Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського.

Опубліковано:

статтю «Організаційні засади діяльності інформаційно-комунікативних підрозділів органів публічної влади» у Віснику студентського наукового товариства ФППУта А, вип.1 Збірника наукових праць. (Вінницького державного педагогічного університету імені М. Коцюбинського за 2022 рік., ст. 5-9);

статтю «Закордонний досвід організації діяльності органів публічної влади та публічної служби в умовах війни» у Збірнику матеріалів «круглого столу» «Політичні, правові та організаційні проблеми діяльності органів публічної влади та публічних службовців у воєнний та повоєнний періоди» (23 червня 2022 р., с. 70-74).

Структура дослідження. Робота складається зі вступу, трьох розділів, що містять 7 підрозділів, висновків, списку використаних джерел (90 позицій). Основний обсяг магістерської роботи 98 сторінок.

ВИСНОВКИ

У відповідності до поставлених на початку дослідження завдань, можна зробити наступні висновки:

1. Під час виконання першого завдання магістерської роботи нами було розглянуто особливості трактування таких понять, як: інформація, публічна інформація, підстави класифікації інформації, інформаційний простір, державна інформаційна політика, комунікація, засоби масової комунікації, інформаційний супровід, комунікативний супровід, інформаційна відкритість, інформаційна відкритість у масштабі органів публічної влади. При цьому, вивчення окремих дефініцій щодо інформаційно-комунікативного супроводу діяльності органів публічної влади дозволяє зробити висновок, що інформаційно-комунікативні процеси є механізмом, який забезпечує відкритість та прозорість простору публічної політики для громадян. Поняття прозорості та відкритості дуже близькі за змістом, іноді у науковій літературі зустрічається їхнє розуміння як синонімів. За своєю сутністю публічна влада неспроможна існувати поза громадським простором. Публічність простору влади – це синонім відкритості, гласності прийняття та реалізації переважної більшості владних рішень. Тобто, прозорість розуміється як діяльність ЗМІ та інших інститутів політичної комунікації, що забезпечує громадянам зрозумілий процес прийняття органами публічної влади політичних рішень. Відкритість ґрунтується на прозорості. Під відкритістю слід розуміти можливість реального впливу громадян та інших суб'єктів простору публічної політики на рішення, що приймаються органами публічної влади за допомогою участі в політико-комунікативних процесах.

2. Виконуючи друге завдання магістерської роботи, ми здійснили комплексну характеристику нормативно-правової бази наукового дослідження. Виявили, що інформаційно-комунікативний супровід

діяльності органів публічної влади регламентується значним за обсягом масивом законодавчих і нормативно-правових актів. Метою такого нормативно-правового забезпечення є детальне унормування багатьох актуальних питань цієї діяльності. Зазначили, що під час здійснення інформаційно-комунікативної діяльності у публічному управлінні необхідно спиратися на положення Конституції України, Цивільного та Кримінального кодексів, низки законів України, інших нормативно-правових актів, де унормовуються основні засади інформаційної діяльності в цілому та комунікативної діяльності у публічній сфері, зокрема, регламентуються питання діяльності засобів масової інформації, регулюються питання здійснення комунікацій в умовах розвитку інформаційного суспільства тощо.

3. Виконуючи завдання із дослідження організаційних засад діяльності інформаційно-комунікативних підрозділів органів публічної влади, зазначили, що роботу з інформаційними ресурсами здійснює спеціалізований орган (управління, відділ, комітет), який має відстежувати інформаційні потоки, узагальнювати інформацію з певних питань; систематизувати оцінки конкретних проблем; формулювати висновки. Структура такого підрозділу, чисельність його працівників та положення про нього затверджується в установленому порядку розпорядженням очільника органу публічної влади. При цьому, державні службовці підрозділу призначаються на посади та звільняються з посад відповідно до вимог законодавства про державну службу. Поточна діяльність інформаційно-комунікативних підрозділів органів публічної влади здійснюється на основі планів роботи, затверджених керівником.

Організаційні засади діяльності інформаційно-комунікативних підрозділів органів публічної влади ґрунтуються на певних принципах, які визначають напрями їхньої діяльності та призначення в системі органів публічної влади. Натомість, принципи організації органів публічної влади є елементом правового статусу органу, що здійснює публічно-владні функції управлінського характеру

Отже, інформаційні комунікації у системі публічної служби є соціальними процесами, які відбуваються у трьох площинах: ієрархія – вертикальна комунікація між публічними чи муніципальними службовцями і керівниками; координація – горизонтальна комунікація між службовцями; «зв'язок із громадськістю» – зовнішня, або «з»-комунікація між публічними службовцями та населенням.

4. Окресливши види та методику проведення основних комунікативних заходів у діяльності органів публічної влади, ми погоджуємось із думкою фахівців, які виокремлюють зовнішні та внутрішні комунікативні заходи у діяльності органів публічної влади. Формою зовнішніх комунікацій у діяльності органів публічної влади є організація роботи з населенням.

Механізм прямого та зворотного зв'язку між органами влади та населенням може здійснюватися за допомогою: письмових звернень населення до органів публічної влади; особистого прийому населення у владних структурах; організації широкомасштабних зустрічей представників влади із населенням; проведення референдумів, соціологічних опитувань; періодичної звітності органів публічної влади про виконане та задумане через ЗМІ; пропаганди громадянської активності, можливості участі кожного в управлінні; паблік рілейшнз (зв'язків із громадськістю) та ін.

Окрім зовнішніх форм комунікації у діяльності органів публічної влади виокремлюють внутрішні комунікативні заходи. Здебільшого, внутрішні комунікативні заходи проводять із метою: ознайомити співробітників з цілями, завданнями та планами органів публічної влади; дати співробітникам зворотний зв'язок про їхні дії та результати; проконсультувати співробітників щодо негативних, гострих чи суперечливих питань; стимулювати постійне та результативне двостороннє спілкування керівництва з підлеглими; оперативно інформувати співробітників про найважливіші справи та рішення; встановити дух творчості та новаторства; скоротити період адаптації нових співробітників; надати соціальну підтримку співробітникам, показати значущість їхньої думки та участі у роботі органів публічної влади

загалом тощо.

5. Даючи відповідь на завдання із виявлення особливостей здійснення інформаційно-комунікативного супроводу діяльності органів влади у кризових ситуаціях, зазначимо, що в умовах кризи головними принципами комунікативної взаємодії влади та суспільства є відкритість інформації, максимально широке висвітлення кризових подій, а також ухвалених рішень та дій за допомогою всіх доступних комунікаційних каналів та оперативність донесення актуальної інформації до адресатів. Здійснення інформаційно-комунікативного супроводу діяльності органів влади у кризових ситуаціях відбувається у форматі системи, що складається з внутрішньої та зовнішньої підсистем, у яких виокремлені такі механізми: механізм обробки інформації; механізм координації та комунікацій учасників управління; механізм традиційних зовнішніх комунікацій (поширення інформації); механізм інформаційного забезпечення конструктивної самоорганізації суспільства та громадської участі у кризовому управлінні.

6. Охарактеризувавши особливості інформаційно-комунікативного супроводу діяльності органів публічної влади України в умовах децентралізації, можемо вказати на той факт, що децентралізація дає певні можливості для налагодження ефективного інформаційно-комунікативного супроводу діяльності органів публічної влади, зокрема, і на місцевому рівні, а саме: можливість центральному уряду сконцентрувати увагу на питаннях національного значення, тобто питаннях, які за своїм характером не можуть успішно вирішуватися іншими органами управління. Очевидно, що в ієрархічній, децентралізованій системі на кожен рівень управління можна покласти ті функції, які можуть оптимально виконуватися ними; сприяє більш глибокому залученню громадян до процесу управління, що одночасно сприяє навчанню громадян і викликає у громадян почуття власної гідності і відданості державній політиці і рішенням, в прийнятті яких вони внесли внесок; зміцнює загальну економіку, якщо фінансова система надає стимул органам місцевого управління для участі в місцевому економічному

розвитку.

Як було зазначено у магістерській роботі, потенціал децентралізації щодо інформаційно-комунікативного супроводу діяльності органів публічної влади полягає у здійсненні позитивного впливу на менталітет громадян, що є частиною інформативно-комунікаційного супроводу діяльності органів публічної влади України в умовах децентралізації. У цьому контексті важливим є розширення форм розвитку громадянського діалогу на місцевому рівні, зокрема, використання механізму соціального замовлення, вдосконалення нормативно-правових, організаційних та фінансових засад його здійснення, розширення предмета соціального замовлення в сфері реалізації соціальної політики, впровадження програм і заходів, спрямованих на вирішення соціальних проблем конкретної території.

7. Розробивши основні напрямки удосконалення механізму інформаційно-комунікативного супроводу діяльності органів публічної влади в Україні, можемо стверджувати, що ефективним шляхом зазначеного процесу можуть стати: інформування населення, поширення необхідних даних, своєчасне залучення до процесу реалізації функцій суспільно-політичної взаємодії, що відбувається через систему Інтернет-додатків та сайтів, а також моніторинг думки громадян через адресну розсилку звернень. Потужним потенціалом сприяння формуванню взаємодії органів публічної влади та населення володіють цифрові комунікації, що спираються на інтернет-платформи. Наразі, можливості соціальних мереж все активніше починають використовувати і представники політичного істеблішменту, і регіональні політики, співробітники інших владних структур. Налагоджений постійний моніторинг інформації, розміщеної у ЗМІ та соціальних медіа, для виявлення проблемних зон, актуальних запитів громадян або негативно забарвленого контенту та його нейтралізації. Функціонування «електронного уряду», що пов'язано з використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій, різних мережевих технологій і ресурсів всесвітньої мережі Інтернет також сприяє удосконаленню механізму

інформаційно-комунікативного супроводу діяльності органів публічної влади в Україні, впровадженню електронної взаємодії для реалізації функцій публічного управління в Україні. Конкретним прикладом прояву інформаційних технологій в діяльності органів публічного регулювання є функціонування web-сайтів окремих органів управління тощо.

Таким чином, інформаційно-комунікативний супровід діяльності органів публічної влади є системним, комплексним, інституалізованим, формалізованим триваючим процесом, спрямованим на налагодження ефективного функціонування органів публічної влади.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Савельєва В.С. Організаційна поведінка. Київ : Центр уч. л-ри, 2015. 238 с.
2. Лазарева К.В. Інформаційне забезпечення діяльності органів публічної влади. Правові засади організації та здійснення публічної влади : *збірник тез III Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції, присвяченої світлій пам'яті доктора юридичних наук, професора, академіка-засновника НАПрНУ, першого Голови Конституційного Суду України Леоніда Петровича Юзькова* (м. Хмельницький, 28 лютого — 2 березня 2020 року). Хмельницький: Хмельницький університет управління та права імені Леоніда Юзькова. С. 213—216.
3. Набока Л.В., Нікітенко О.Є. Сутність інформаційного забезпечення діяльності органів публічної влади в умовах розвитку інформаційного суспільства. Регіональне управління та місцеве самоврядування. *Актуальні проблеми державного управління*. 2019. №1 (55). С. 118-125.
4. Про інформацію : Закон України від 2 жовтня 1992 року. *Відомості Верховної Ради України*. 1992. № 48. ст.650. (Зі змінами та доповненнями).
5. Про доступ до публічної інформації : Закон України від 13 січня 2011 року. *Відомості Верховної Ради України*. 2011. № 32. ст. 314. (Зі змінами та доповненнями).
6. Карпенко О., Дуда А. Інформаційно-комунікативна діяльність виконавчих органів місцевих рад в Україні. *Ефективність державного управління*. 2017. Вип. 4. С. 133—140.
7. Клименко А. В., Гбур З. В. Інформаційне забезпечення органів публічної влади України. *Інвестиції: практика та досвід*. 2021. № 5. С. 80—87.
8. Токар М. Інформаційно-аналітична діяльність в органах публічної влади. Ужгород : Поліграфцентр «Ліра», 2021. 32 с.
9. Горденко С.І. Інформаційна безпека в сучасному світі. *Молодий вчений*.

2017. №9.1. С. 38-41.

10. Горбата Л.П. Діяльність структурних підрозділів органів публічної влади в контексті забезпечення їх інформаційної відкритості. *Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського*. Серія : Державне управління Том 30 (69) № 3 2019. С. 42-47.

11. Дрешпак В. М. Комунікації в публічному управлінні : навч. посіб. Дніпро, 2015. 168 с.

12. Лещинська Д. А. Комуникативний механізм в державному управлінні. *Теорія і практика актуальних наукових досліджень* (м. Запоріжжя, 28-29 вересня 2018 р.). Херсон : Видавничий дім "Гельветика", 2018. С. 51-52.

13. Публічне управління та адміністрування в умовах інформаційного суспільства: вітчизняний і зарубіжний досвід: монографія / За заг. ред. Сергія Чернова, Валентини Воронкової, Віктора Банаха, Олександра Сосніна, Пранаса Жукаускаса, Йоліти Ввайнхардт, Регіни Андрюкайтене; Запоріз. держ. інж. акад. Запоріжжя: ЗДІА, 2016. 606 с.

14. Дзюндзюк В. Б. Інструменти підвищення ефективності діяльності органів публічної влади. *Публічне управління XXI століття: традиції та інновації* : зб. тез XVII Міжнар. наук. конгресу, 27 квітня 2017 р. Харків : Вид-во ХарРІ НАДУ "Магістр", 2017. С. 31-33.

15. Павленко Є. М. Підходи до модернізації сучасної моделі комуникативної політики органів публічної влади України. *Публічне управління та митне адміністрування*. 2021. № 2 (29). С. 29 – 36.

16. Прідьма Т.В. Інформаційно-аналітичне забезпечення розробки і прийняття управлінських рішень публічне управління та адміністрування : конкурентні виклики сучасності : *Матеріали II всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції*. Львів: ТзОВ «Галицька видавнича спілка», 2019. С. 79-81.

17. Селіванов С. В., Обушна Н. І., Хаджирадєва С. К. Розвиток кадрового потенціалу державної служби в Україні в умовах реформ: пробле-ми теорії та практики : монографія. Київ : Каравела, 2019. 293 с.

18. Левчук О. В. Соціальні мережі як інструмент реалізації інформаційно-комунікаційних та іміджевих стратегій сучасного архіву: виклики та перспективи. *Архівістика: теорія, методика, практика: матеріали Другої міжнародної науково-практичної конференції* (22–23 квітня 2021 р., м. Кам'янець-Подільський). Кам'янець-Подільський : ТОВ Друкарня «Рута», 2021. С. 120–124.
19. Витко Т. Ю. Державний службовець в контексті наближення владних інституцій України до європейських стандартів. *Становлення публічного адміністрування в Україні* : матеріали IX Всеукр. міжвуз. конф. студентів та молодих учених / за заг. ред. О. Б. Кіреєвої. Дніпро : ДРІДУ НАДУ, 2018. С. 37-40.
20. Колянко О.В. Розвиток публічного адміністрування на засадах менеджменту. *Підприємництво і торгівля : збірник наукових праць*. Львів : Видавництво ЛТЕУ, 2019. Вип. 24. С. 103-107.
21. Новосад В. Інформаційно-комунікативний супровід діяльності органів публічної влади. *Актуальні проблеми менеджменту та публічного управління в умовах інноваційного розвитку економіки*. Тернопіль : ТНЕУ, 2020. С. 353-356.
22. Монастирський Г.Л. Теорія організації: підручник. 2-е видання, доповнене й перероблене. Тернопіль : «Крок», 2019. 368 с.
23. Конституція України : Закон України від 28 червня 1996 р. № 254к/96-ВР *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. Ст. 141. (Зі змінами та доповненнями).
24. Загальна декларація прав людини від 10 грудня 1948 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_015#Text (дата звернення: 25.02.2022).
25. Міжнародний пакт про громадянські і політичні права : прийнято 16 грудня 1966 року Генеральною Асамблеєю ООН URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_043#Text (дата звернення: 25.02.2022).
26. Цивільний Кодекс України від 16 січня 2003 року. *Відомості Верховної Ради України*. 2003. № 40-44. ст.356. (Зі змінами та доповненнями).

27. Кримінальний кодекс України. *Відомості Верховної Ради України*. 2001. №25. Ст.31. (Зі змінами та доповненнями).
28. Про захист економічної конкуренції : Закон України від 11 січня 2001 року. *Відомості Верховної Ради України*. 2001. № 12. ст.64. (Зі змінами та доповненнями).
29. Про порядок висвітлення діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування в Україні засобами масової інформації : Закон України від 23 вересня 1997 року. *Відомості Верховної Ради України*. 1997. №49. ст. 299. (Зі змінами та доповненнями).
30. Грищук А.Б. Поняття та особливості окремих елементів правового статусу державного службовця в Україні. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. Серія: Право. 2021. № 67. С. 185-189.
31. Про державну службу : Закон України від 10 грудня 2015 року. *Відомості Верховної Ради*. 2016. № 4. ст.43. (Зі змінами та доповненнями).
32. Хоружий М. Є. Соціальний захист державного службовця. *Інвестиції: практика та досвід*. 2021. № 13-14. С. 103-109.
33. Про захист персональних даних : Закон України від 1 червня 2010 року. *Відомості Верховної Ради України*. 2010. № 34. ст. 481. (Зі змінами та доповненнями).
34. Про електронні документи та електронний документообіг : Закон України від 22 травня 2003 року. *Відомості Верховної Ради України*. 2003. № 36. ст.275. (Зі змінами та доповненнями).
35. Постанова Кабінету Міністрів України «Про забезпечення участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики» від 3 листопада 2010 р. № 996 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-2010-п#Text> (дата звернення: 25.02.2022). (Зі змінами та доповненнями).
36. Мартиневич С., Кривокульська Н. Інформаційно-комунікаційне забезпечення організації діяльності як визначальний аспект роботи органу місцевого самоврядування. *Актуальні проблеми менеджменту та публічного управління в умовах інноваційного розвитку економіки*. 2020. №7. С. 311-313.

37. Міщук Є. В. Організація діяльності керівників публічних адміністрацій на сучасному етапі розвитку публічного управління в Україні. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/> (дата звернення: 25.08.2022).
38. Марущак А. І., Петров С. Г. Зміст поняття державні електронні інформаційні ресурси. *Інформація і право*. 2018. №4 (27). С.15-21.
39. Офіційний сайт регіонального відділення Фонду державного майна України по Вінницькій та Хмельницькій областях URL: <https://www.adm-km.gov.ua/?p=85216> (дата звернення: 25.08.2022).
40. Забезпечення органами виконавчої влади доступу до публічної інформації з 9 травня 2011 року по 31 грудня 2021 року URL: <https://www.kmu.gov.ua/gromadskosti/dostup-do-publichnoyi-informaciyi/rezultati-anketuvannya-organiv-vikonavchoyi-vladi-ta-monitoringu-oficijnih-veb-sajtiv/zabezpechennya-organami-vikonavchoyi-vladi-dostupu-do-publichnoyi-informaciyi-z-9-travnnya-2011-roku-po-31-grudnya-2021-roku> (дата звернення: 25.08.2022).
41. Терещенко Д. А. Напрями вдосконалення комунікативного забезпечення державного регулювання формування людського капіталу в Україні. *Науковий вісник: Державне управління*. 2020. №2(4). С. 356-369
42. Козаков В. М. Державно-громадянська комунікація: шлях від кризи до взаємодії: монографія. Київ : ДП “Вид. дім “Персонал”, 2017. 288 с.
43. Лашкіна М. Нові підходи до комунікації в публічному просторі державного управління. *Публічне управління : теорія та практика*. Вип. 1. 2013. С. 10–18.
44. Терещенко Д.А. Концептуальні підходи до формування механізмів державного регулювання розвитку людського капіталу. Україна у світових глобалізаційних процесах : культура, економіка, суспільство. *Науковий вісник: Державне управління*. 2020. №2(4). С.132-135.
45. Романенко Є. О., Чаплай І В. Система маркетингових комунікацій в механізмах державного управління. *Актуальні проблеми економіки*. 2016. №4. С. 69-78

46. Шкільняк М. М, Овсянюк-Бердадіна О. Ф., Крисько Ж. Л., Демків І. О. Менеджмент : навч.посіб. Тернопіль : Крок, 2017. 252 с.
47. Селютін В.М., Яцун Л.М., Ольшанський О.В. Теорія організації : навч. посібник. Харків : ХДУХТ, 2017. 280 с.
48. Інформаційно-комунікативна діяльність органів публічної влади /за заг. ред. В.С. Куйбіди, О.В. Карпенка. 2-е вид., допов. та перероб. Київ : ЦП «Компринт», 2019. 358 с.
49. Карпенко О. Інформаційно-комунікативна діяльність виконавчих органів місцевих рад в Україні. *Ефективність державного управління*. 2017. № 4 (53). Ч.1. С. 133–140.
50. Титенко О.А. Інформаційна економіка в Україні: сучасний стан, проблеми та шляхи подальшого розвитку. *Економіка та підприємництво : зб. наук. пр. молодих учених та аспірантів / Мін-во освіти і науки України, ДВНЗ «Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана» ; редкол. : С.І. Дем'яненко (відп. ред.) [та ін.]*. Київ : КНЕУ, 2014. Вип. 32. С. 180–190.
51. Уханов Є. В. Мережеві комунікації та соціальне самовизначення індивіда : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філос. наук; спец. 09.00.03 соціальна філософія та філософія історії. Харків, 2010. 16 с.
52. Польська Т.Д. Філософські аспекти віртуальної реальності й феномен «невидимості» (invisibility) медіа. *Актуальні проблеми філософії та соціології*. 2015. Вип. 8. С. 109-111.
53. Коноплицький С. М. Соціальні аспекти комунікації в мережі Інтернет: феноменологічний аналіз : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. соціолог. наук; спец. 22.00.01 теорія та історія соціології. Київ, 2007. 18 с.
54. Орлов О. В. Інноваційна складова електронного урядування: виклики та вимоги до державних службовців. *Публічне управління*. 2011. №2(6). С. 57-60.
55. Інформаційна відкритість органів місцевого самоврядування : посібник для муніципальних посадовців / заг. ред. : Оксана Федорович; ГО “Агенство з розвитку приватної ініціативи”. Івано-Франківськ, 2009. 96 с.

56. Ястремська О.М., Мажник Л.О. Публічне адміністрування. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2015. 132 с.
57. Ясіньська Й. Зміни в організаціях: належне управління, кризові ситуації і умови досягнення успіху : Автореферат дисертації на здобуття наукового ступеня доктора економічних наук (Спеціальність 08.00.04 економіка та управління підприємствами). Івано-Франківськ 2016. 42 с.
58. Проневич О.С. Державне управління у надзвичайних ситуаціях: концептуально-правовий базис та інституційна надбудова. *Форум права*. 2015. №5. С. 186-193.
59. Прищак М.Д., Лесько О.Й. Психологія управління в організації. Вінниця, 2016. 150 с.
60. Заболотна Н.М., Данєва І.І. Закордонний досвід організації діяльності органів публічної влади та публічної служби в умовах війни. *Збірник матеріалів «круглого столу» «Політичні, правові та організаційні проблеми діяльності органів публічної влади та публічних службовців у воєнний та повоєнний періоди»*. 23 червня 2022 р. Київ-Вінниця: ТОВ «Друк», 2022. С. 70-74.
61. Осьодло В. І., Будагьянц Л. М. Трансформація потреб та мотивації людини інформаційного суспільства. *Вісник Національного університету оборони України*. 2022. № 2 (66). С. 89–97.
62. Деякі питання забезпечення функціонування інформаційно-комунікаційних систем, електронних комунікаційних систем, публічних електронних реєстрів в умовах воєнного стану : Постанова Кабінету Міністрів України від 12 березня 2022 р. № 263. URL: // <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/263-2022-п#Text> (дата звернення: 25.08.2022).
63. Як борються з Covid-19 у світі: варіанти урядових рішень. URL: <http://icps.com.ua/yak-boryutsya-zcovid-19-usviti-varianty-uryadovykh-rishen> (дата звернення: 25.08.2022).
64. Юрченко Д. О. Мотивація персоналу в умовах кризи. Суми : Сумський

державний університет, 2021. 51 с.

65. Овчарук О. М. Трансформація методології стимулювання та мотивації персоналу. *Економічний простір*. 2021. №166. С. 48-52.

66. Білуха Л. А. Децентралізація та реформа адміністративно-територіального устрою Франції: досвід для України. *Теорія та практика державного управління*. 2018. № 3 (62). С. 196-201.

67. Лях Ю. І. До питання становлення публічного адміністрування в Україні: історичний та понятійний аналіз. *Theory and Practice of Public Administration. Розвиток системи державного управління в Україні*. 2018. 1(60). С. 1-7.

68. Амосов О., Гавкалова Н. Концептуальна засади публічного управління: архетипний підхід. *Публічне управління: теорія та практика: збірник наукових праць Асоціації докторів наук з державного управління*. Харків: Вид-во “ДокНаукДержУпр”. Спеціальний випуск Березень, 2015. С. 8-12.

69. Баштаник А. Г. Реалізація державної влади в системах публічного адміністрування в умовах децентралізації. *Публічне адміністрування: теорія та практика*. 2018. Вип. 1(19). URL: [http://www.dridu.dp.ua/zbirnik/2018-01\(19\)/4.pdf](http://www.dridu.dp.ua/zbirnik/2018-01(19)/4.pdf) (дата звернення: 25.08.2022).

70. Боднар І.Р. Інформаційна безпека як основа національної безпеки. 2014. *Mechanism of Economic Regulation*. №1. С. 68-75.

71. Роман В.Ф. Особливості децентралізації та деконцентрації влади: теоретичний аспект. *Ефективність державного управління*. 2014. Вип. 38. С. 92-98.

72. Децентралізація влади: порядок денний на середньострокову перспективу. Аналітична доповідь. Авт.: Жаліло Я.А., Шевченко О.В., Романова В.В. та ін. Національний інститут стратегічних досліджень. Київ: 2019. 115 с.

73. Камінська Н. В. Децентралізація влади і досвід її проведення у зарубіжних державах. *Наукові записки Інституту законодавства Верховної Ради України: зб. наук. пр.* 2014. № 4. С. 35 – 40.

74. Кочерга О.П. Формування нормативно-правових засад реформи децентралізації в Україні в період з 2014 по 2021 рік: загальний огляд. *Молодий вчений*. 2021 р. № 3 (91). С. 247-253.
75. Пухтинський М. О., Боярський, В. О. Конституційно-правові аспекти трансформації публічної влади та територіального самоврядування в Україні. *Соціальний Калейдоскоп*, 2020. №1(1). URL: <https://doi.org/10.47567/bomivit.1-1.2020.07> (дата звернення: 25.08.2022).
76. Гомоляко О.В. Інституціональний фактор формування національної моделі публічної політики України. *Інституціоналізація публічного управління в Україні в умовах євроінтеграційних та глобалізаційних викликів: матеріали щоріч. Всеукр. наук.-практ. конф. за міжнар. участю* (Київ, 24 трав. 2019 р.) : у 5 т. / за заг. ред. А. П. Савкова, М. М. Білінської, О. М. Петроє. Київ : НАДУ, 2019. Т. 1. 172 с.
77. Вороніна Ю. Є. Теорія та практика публічного управління та адміністрування. Мелітополь : ТОВ «Колор Принт», 2020. 204 с.
78. Петков С.В., Мехтієва Т.В. Антикризова модель відносин між громадянами та державою. *Вісник Чернівецького факультету Національного університету «Одеська юридична академія»*. 2016. № 1. С. 87–99.
79. Матійчик А. В. Самоорганізація громадянського суспільства як чинник демократичної модернізації політичної системи України суспільства. *ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»*. Івано-Франківськ, 2016. 221 с.
80. Вороніна Ю. Є. Актуальні напрями державного управління в умовах неоліберальної глобалізації. *Інституціональні перетворення в суспільстві: світовий досвід і українська реальність : збірник наукових праць* (Мелітополь, 2016 р.) / за заг. ред. М. М. Радевої. Мелітополь: ТОВ «Колор Принт», 2016. С. 25-32
81. Загуменник В.І., Проценко В.В. Державне управління та виконавча влада в Україні: навч. посіб. Бендери : Поліграфіст Київ, 2015. 295 с.
82. Чальцева О.М. Роль громадянського суспільства у проектуванні

- публічної політики в Україні . *Вісник ДонНУ імені Василя Стуса*. Сер.: 351 Політичні науки 2020. С. 102-107.
83. Журавель Я. В. Нормативно-правовий рівень оптимізації системи центральних органів виконавчої влади в Україні. *Прикарпатський юридичний вісник*. 2020. Випуск 1(30). С. 72-76.
84. Бездрабко В. Соціальні мережі й архівні практики. *Архіви*. 2021. Вип. 3. 1(102). С. 157–163.
85. Ортіна Г. В. Партнерство як основа конкурентоспроможності розвитку громад в умовах децентралізації. *Вісник Національного університету цивільного захисту України*. 2019. №2 (11). С. 344-352.
86. Коврига О.С. Взаємодія органів державної влади з громадськістю в системі державного управління України. *Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського*. Серія: Державне управління, Том 31 (70) № 2. 2020. С. 109-114.
87. Хомей О. Д. Актуальні проблеми розвитку громадянського суспільства та його вплив на реформи задля забезпечення національної безпеки в Україні. *Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна*. Серія «Питання політології». 2019. № 35. С. 13–19.
88. Хлібороб Н. Функціонування інтегрованого порталу електронних адміністративних послуг : правові аспекти. *Вісник Львівського університету. Серія юридична*. 2020. Випуск 70. С. 121–128.
89. Кравчук О. Процеси трансформації громадянського суспільства та децентралізація влади: механізми взаємозв'язків. *Літопис Волині*. 2021. №24. С. 207-211.
90. Торяник В. М., Хрідочкін А.В. Публічне адміністрування як нова модель організації діяльності суб'єктів владних повноважень. *Стратегія і тактика державного управління*. 2020. №1-2. С. 57-66.